

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDACTOR: V. ATHANASOVICI

Redactori: PAUL NEGULESCU, DEMETRU NEGULESCU, ALEX. CERBAN, G. MEITANI, G. G. DANIELOFOLU
G. C. CRISTESCU, SILIU RĂDULESCU

ZIARUL APARE
JOIA ȘI DUMINECA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: STRADA DOAMNEI, 20

REDACTOR-ADMINISTRATOR
B. P. RĂDULESCU

ABONAMENTELE

se fac pe an și pe jumătate de an
la 1 Ianuarie și 1 Iulie
Dela 1 Iulie până la 1 Sept. ziarul nu apare

GRIGORE G. PĂUCESCU
FONDATOR-PROPRIETAR

Un număr: 50 bani
Un număr vechi 1 leu

COSTUL ABONAMENTULUI

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei
Studentzii plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaugă timbrul posta

SUMAR

Observațiuni asupra art. 29, 36 și 52 din legea de expropriațiune pentru cauză de utilitate publică, de d-l Aurel Turcu.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ. — *Inalta Curte de casațiune și justiție, secțiunea I: Gore Mircescu cu C. Setea. — Nicu N. Temelie cu Ministerul public.*

Curtea de apel din București, secțiunea III: Lina Dumitru cu soțul Dumitru Petre.

Judecătoria ocolului V București: I. G. Bărbulescu cu A. Rădulescu. — Observație de d-l D. Alexandrescu.

JURISPRUDENȚA STRĂINĂ. — *Curtea supremă de justiție din Austria. — Observație de S. R.*

Buletinul publicațiilor judiciare.

Telegrama de felicitare a Decanului Baroului de Ilfov către d-l Poincaré și răspunsul primit.

OBSERVAȚIUNI

asupra art. 29, 36 și 52 din legea de expropriațiune pentru cauză de utilitate publică

I. — Art. 29.

Jurisprudența Inaltei Curți de casație, cu privire la sancțiunea nenotificării recursului în contra sentinței declaratoare de expropriațiune, părți adverse, în termenul prevăzut de art. 29 din legea de expropriere, sau notificării lui peste acest termen, este constantă în a considera formalitatea notificării în termenul prescris de art. 29, ca esențială, a cărei neîndeplinire, sau îndeplinire peste termenul prevăzut, face ca recursul să fie inadmisibil.

Chestiunea nu prezintă nici o dificultate când recursul trebuie notificat proprietarului la domiciliul indicat la art. 22 din legea de expropriere, în cazul când ex-

propriatul face recurs în casație în contra hotărârii asupra exproprierii, sau, când trebuie notificat prefectului ori primarului, cari au urmărit expropriere, când expropriatul face recurs.

Ce se întâmplă însă în cazul când expropriere se urmărește de un concesionar în baza legii pentru construirea și exploatarea căilor ferate din inițiativă privată? Cui trebuie notificat recursul în casație în termenul prevăzut de art. 29 din legea de expropriere? Prefectului? Primarului? Dar aceștia nu urmăresc expropriere. Concesionarului? Dar în această privință legea noastră este mută, de oarece n'a reprodus dispozițiunea art. 63 din textul francez de expropriere, după care concesionarii lucrărilor publice exercită toate drepturile conferite administrațiunii, și sunt supuși și la îndatoririle legii de expropriere. După textul francez, din combinarea art. 20 (corespunzător art. nostru 29), cu art. 63 (care nu se află reprodus în textul român), notificarea se face, după firea lucrurilor, prefectului, primarului, sau concesionarului, adică aceluia care a urmărit expropriere. Dar după textul nostru? E adevărat că legea pentru construirea și exploatarea căilor ferate din inițiativă privată din 28 Martie 1900, a introdus pe concesionar; dar nici în legea de expropriere, nici în legea pentru construirea și exploatarea căilor ferate din inițiativă privată, nu se găsește figurând o dispoziție analoagă art. 63 francez, așa că se naște întrebarea dacă notificarea recursului către concesionar face recursul inadmisibil?

Inalta Curte de casație, secția III, a trebuit să se

pronunțe asupra următorului incident în ședința dela 14 Ianuarie 1911 : Un expropriat face recurs în casație în contra sentinței de expropriere No. 5 din 1910 a tribunalului Bacău, exproprierea fiind urmărită de o societate forestieră. Recursul s'a notificat în termen prefecturei de Bacău — care n'a urmărit exproprierea — însă nu s'a notificat societății expropriante. Înaintea Curței de casație, societatea expropriantă ridică un incident de neadmisibilitatea recursului astfel formulat : «Că notificarea făcându-se prefecturei de Bacău, iar nu societății concesionare, care era investită cu executarea lucrărilor de expropriere, trebuie a fi considerată ca inexistentă». Curtea de casație a înlăturat motivul, sub cuvânt că recursul fiind comunicat prefectului județului, unde urmează a se face exproprierea, legea a fost asupra acestui punct satisfăcută (Cas. III, No. 15 din 1911 ; Bult. Cas. 1911, pag. 97). Se înțelege, că acest considerent nu tranșează chestiunea, care rămâne deschisă.

Sanctiunea trasă din nenotificarea recursului în termenul prevăzut de art. 29, sau din notificarea lui peste acest termen, conține o inichitate. Nu ar fi trebuit să se facă răspunzătoare părțile, pentru neîndeplinirea unor formalități, care incumbă numai tribunalului. În fața legii însă, Casația nu poate decide altfel.

*

O chestiune controversată este aceea, dacă notificarea recursului trebuie făcută pe cale administrativă sau prin intermediul portăreilor. Din jurisprudențele pe cari le cunoaștem, trei (Cas. II, No. 14 din 1895, No. 39 din 1895 și No. 196 din 1897), au hotărât că, în materie de expropriațiune pentru cauză de utilitate publică, recursul trebuie să fie notificat părții adverse prin portărei, în termen de opt zile dela declararea lui la grefa tribunalului ; că această formalitate fiind esențială, îndeplinirea ei, nu prin oficiul portăreilor, ci prin agenți administrativi, este nulă și face ca recursul să fie neadmisibil. Alte două jurisprudențe (Cas. II, No. 53 din 1898 și Cas. III, No. 15 din 1911), au decis că art. 29 din legea de expropriere, nu determină anume dacă comunicarea recursului are a se face prin agenți judecătorești sau administrativi, și întrucât acest articol nu prescrie nimic în această privință, pe cale de interpretare nu se pot crea decăderi de drepturi pentru recurent, mai ales când culpa e din partea tribunalului, iar nu a recurentului. G. Th. Avinianu în «tratatul său de expro-

priațiune pentru cauză de utilitate publică», nu a atins cestiunea ; Al. Degré în o adnotațiune la decizia Curței de Casație, secția II, No. 53 din 1898, *Dreptul* din 1898 No. 33, s'a pronunțat pentru notificarea prin portărei ca o condiție substanțială. (Vezi și „Scrieri juridice“ de Al. Degré, vol. III, pag. 510).

În art. 20, corespunzător al textului francez, găsim adăugate la fine cuvintele : *le tout à peine de décheance*, cari nu s'au reproduș în textul român. Ce trebuie să deducem din lăsarea afară din textul român a adausului din textul francez *le tout à peine de décheance* ? Art. 29 din legea de expropriere să fie lipsit de sancțiune ? Afirmativa ar rezultă din lăsarea afară a acestui adaus din textul român ; negativa se bazează pe faptul că, notificarea având drept scop a fixa termenul înfățișării, ține loc de *citațiune*, și cum numai portăreii au competența de a face actele câte se impun de legi agenților judecătorești, notificarea recursului trebuie să se facă prin mijlocirea portăreilor. Nu se îndeplinește formalitatea conform procedurii civile ? Notificarea recursului este nulă. În aceasta ar consta sancțiunea art. 29 din legea de expropriațiune pentru cauză de utilitate publică. Adnotațiunea lui Degré despre care am vorbit, merită a fi citită cu luare aminte.

Termenul de opt zile în care trebuie să se depună la grefa tribunalului recursul în Casație în contra sentinței de expropriere (art. 28), cât și termenul de opt zile fixat de art. 29 pentru împărțășirea recursului părții adverse, nu conține nici o derogățiune la principiul stabilit de procedura civilă, după care termenele se înțeleg pe zile libere. Art. II alin. 2 din textul legii modificătoare din 1900, o spune expres : termenele din această lege se vor socoti pe zile libere ; contrariu textului francez după care recursul trebuie să se facă *au plus tard, dans les trois jours à dater de la notification du jugement* — termenul depunerii recursului la grefă fiind de trei zile (art. 20 alin II francez) — iar notificarea recursului, părții adverse, trebuind a se face *dans la huitaine*. Până la modificarea art. 38—58 din legea de expropriere, prin legea modificătoare din 1900, cestiunea cum să se calculeze termenele era controversată. Art. II, adăugat în 1900, după art. 58, a curmat această controversă.

(Urmarea într'un număr viitor).

AUREL TURCU
Licențiat în drept.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIUNE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIUNEA II

Audiența dela 10 Decembrie 1912

Președinta d-lui M. Iulian, președinte

Gore Mircescu cu C. Sfetea

PROPRIETATE LITERARĂ ȘI ARTISTICĂ. — ART. 7 DIN LEGEA PRESEI DELA 1862. — DACĂ ESTE ABROGAT PRIN DISPOZIȚIUNILE ART. 398 COD. PENAL.

PROPRIETATE LITERARĂ ȘI ARTISTICĂ. — DAUNE. — PREȚUL A 1000 EXEMPLARE. — OPERĂ ARTISTICĂ LUCRATĂ ÎNTR'UN SINGUR EXEMPLAR. — ART. 7 DIN LEGEA PRESEI.

1° Dispozițiunile art. 7 din legea presei dela 1862 sunt și astăzi în vigoare, nefiind abrogate prin art. 398 cod. penal, de oarece prin acest articol nu se prevede anume că dispozițiunile din vechia lege a presei încetează de a-și mai produce efectele.

2° Dispozițiunile art. 7 din legea presei dela 1862, după care contrafăcătorul este dator a plăti adevăratului proprietar o sumă echivalentă cu prețul a 1000 exemplare a edițiunii originale, își au aplicarea numai când e vorba de acele producțiuni cari pot apare sub formă de edițiune, adică susceptibile de o pluralitate de exemplare, iar nu și în ce privește operele artistice executate într'un singur exemplar.

No. 3223.— Respins, ca nefondat, recursul făcut de Gore Mircescu, ca parte civilă, contra deciziei Curței de apel din București, secțiunea I, No. 257 din 1912¹⁾.

S'au ascultat: d-l avocat Săvulescu, în desvolarea motivelor de casare; d-l avocat Tașcă, în combateri; d-l procuror M. Vidrașcu, în concluziuni, pentru respingerea recursului.

Curtea, deliberând,

Asupra motivului de casare invocat :

I. «Exces de putere, violarea art. 1 și 7 din legea presei dela 1862 și greșită interpretare și aplicare a art. 339, 340, 341 și 398 cod. penal. Am arătat și dovedit că librarul C. Sfetea s'a făcut vinovat de delictul de contrafacere, prevăzut și pedepsit, în ce privește numai penalitatea prevăzută de art. 339, 340 și 341 cod. penal, și am demonstrat că, în ce privește despăgubirile, legea presei din 1862, prin art. 1 și 7, fixează cuantumul acelor despăgubiri la 1000 ori valoarea operei originale. Curtea de apel, făcând o argumentație greșită și confundând elementul despăgubirilor civile cu acela al condamna-

țiunei penale din art. 339, 340, 341 și 399, găsește că art. 1 și 7 al legii presei este abrogat prin dispozițiunile decretate la 1865 ale codului penal. Curtea discută acest mijloc, fără ca el să fi fost pus în desbaterea părților și poate din această cauză omite să vază că legea presei din 1862 a fost modificată în anii 1866, 1874, 1884, 1885 și 1904, și deci această lege este posteroară codului penal, prin urmare numai cu exces de putere Curtea a putut să admită soluțiunea dată, declarând de abrogate dispozițiunile art. 1 și 7 din legea presei, în ce privește despăgubirile civile».

II. «Greșită interpretare și violarea art. 7 din legea presei dela 1862, modificată la 1904. În al deilea rând, Curtea de apel găsește că chiar de n'ar fi abrogat art. 7 din legea presei, încă el nu poate fi aplicabil speței noastre, întrucât numai pentru operele imprimate în mai multe exemplare de o dată, se poate spune că ele au fost reproduse, deci contrafăcute, iar nu și în ce privește un tablou de pictură, care nu poate fi decât într'un singur exemplar original, iar nu într'o edițiune originală.

«Curtea dă o interpretare și o aplicare contrarie intențiunii legiuitorului și tinde a protejă copiile și fotografiile și a neglija dreptul de proprietate literară și artistică al adevăratului artist, al pictorului, etc.».

Având în vedere deciziunea supusă recursului;

Considerând că, se constată că C. Sfetea, librar, a fost condamnat la amendă și despăgubiri civile, pentru delictul de contrafacere prevăzut și pedepsit de art. 339, 340 și 341 din codul penal, prin faptul că, fără voia și autorizația recurentului Gore Mircescu, a reprodus tabloul acestuia „Numai o guriță“, și l-a pus în vânzare în propriul său profit, prin cărți postale ilustrate;

Considerând că, înaintea Curței de apel, recurentul a susținut că, în ce privește despăgubirile civile, ele urmează a fi acordate conform dispozițiunii din art. 7 al legii presei din 1862, care fixează cuantumul acestor despăgubiri la 1000 de ori valoarea operei originale; că, însă, Curtea a înlăturat aplicarea dispozițiunii, în primul rând, pentru motivul că, menționatul articol este abrogat prin art. 393 din codul penal, pus în aplicare în 1865, iar în al doilea rând, că, chiar dacă acest articol n'ar fi abrogat, încă, în speță, nu se pot aplica dispozițiunile lui, de oarece, dacă legiuitorul din 1862 zice că se va obliga contrafăcătorul la plata unei sume echivalente cu prețul a 1000 exemplare din edițiunea originală, aceasta înțelege a se aplica la acele producțiuni ale spiritului omenesc, literare sau artistice, care sunt susceptibile prin natura lor de a apare dela început sub forma unei edițiuni, care e cea originală, cum sunt cărțile, tablourile cromografiate, litografiate sau tipărite, etc.,

1) Vezi Dreptul No. 72 din 1912, pag. 604,

iar nu și la acele producțiuni ale spiritului omenesc, menite a apare obișnuit numai într'un exemplar, cum sunt tablourile originale de pictură; că, față de acele producțiuni artistice, care nu sunt susceptibile de a apare sub forma unei edițiuni, despăgubirile civile sunt cele prevăzute de art. 352 alin. ultim cod. penal, relativ la produsul confiscățiunei operei contrafăcute, completate cu dispozițiunile art. 998 din codul civil;

Considerând că, dispozițiunea art. 7 din legea presei din 1862 nu a fost abrogată în mod expres prin art. 398 din codul penal, de oarece prin acest articol nu se prevede anume că acea dispozițiune din legea veche a presei încetează de a-și mai produce efectele, iar despre o abrogare tacită nu poate fi vorba, întrucât legea presei a fost modificată la 1884, 1885 și, în fine, la 27 Martie 1904, menținându-se și după modificările survenite dispozițiunea vechiului articol;

Că, dealtă parte, nu există nici o contrarietate între dispozițiunile acestui articol și cele din art. 342 alin. ultim cod. penal, după care autorului operei i se dă drept despăgubire exemplarele contrafăcute confiscate, aceste dispozițiuni putând să fie conciliate între ele, nefiind contrarii;

Considerând însă că, oricare ar fi părerea Curței de apel în această privință, întrucât nu aceasta a determinat exclusiv soluția, este învederat că pentru greșita părere a Curței asupra abrogării art. 7 din legea presei, nu se poate casă decizia sa, care se întemeiază și se menține pe cea de a doua considerațiune de drept;

Considerând, într'adevăr, că, din termenii art. 7 din legea asupra presei, după care tot contrafăcătorul va fi dator a plăti adevăratului proprietar o sumă echivalentă cu prețul de 1000 exemplare a edițiunei originale, rezultă că, dacă legiuitorul a înțeles să garanteze dreptul de proprietate asupra oricărei producțiuni a minței omului, a îngrădit acest drept, în ce privește daunele fixate prin acest articol, numai la acele producțiuni care pot apare sub formă de edițiuni, adică acelea care sunt susceptibile de pluralitate, de exemplu, iar nu și la operele artistice, cum ar fi tablourile originale de pictură, executate într'un singur exemplar;

Că, în speță, fiind constatată că s'a reprodus de C. Sfetea, prin cărți poștale ilustrate, un tablou original de pictură al recurentului, Curtea de apel a dat

o bună interpretare art. 7 din legea presei, când a decis că dispozițiunile acestui articol nu erau aplicabile în cauză și, deci, sub acest raport, soluțiunea Curței este juridică;

Că, prin urmare, motivele de casare au a fi respinse.

Pentru aceste motive, respinge.

Audiența dela 13 Noembrie 1912

Președinta d-lui M. Iulian, președinte

Nicu N. Temelie cu Ministerul public

ULTRAGIU. — INJURII ADRESATE ÎN TEATRU. — POLIȚIA SPECTACOLELOR. — PRIM-PROCUROR. — DACĂ ESTE ÎN EXERCITIUL FUNCȚIUNELOR. — ART. 182 COD. PENAL.

După art. 57 din legea pentru organizarea comunelor urbane, poliția spectacolelor aparține primarului orașului, dispoziție prescrisă și în art. 15 din legea teatrelor, după care autoritățile administrative sunt datoare să împedice orice spectacol, după cererea primarilor.

Prin urmare, procurorul tribunalului nu are cenzura spectacolelor, nici paza liniștei și a moralității, așa că nu se găsește în exercițiul funcțiunei sale într'un teatru, când asistă la o reprezentație, și se violează art. 182 cod. penal, când tribunalul decide contrariul.

No. 2950.— Casată, în urma recursului făcut de Nicu N. Temelie, sentința tribunalului Olt, No. 2496 din 1912.

S'au ascultat: d-l avocat I. G. Saita, din partea recurentului, în dezvoltarea motivelor de casare; d-l procuror M. Vidrașcu, în concluziuni.

Curtea, deliberând,

Asupra motivului I de casare:

«Violarea art. 182 cod. penal, combinat cu art. 1, 2, 3 și 4 din legea asupra poliției generale a Statului, art. 57 din legea pentru organizarea comunelor urbane, art. 15 din legea pentru organizarea și administrarea teatrelor din România și art. 13, 14, 21, 24, 30, etc., din procedura penală».

Având în vedere sentința supusă recursului prin care recurentul Nicu N. Temelie a fost condamnat pe baza art. 182 cod penal la 15 zile închisoare pentru faptul de ultragiu comis în persoana primului-procuror al tribunalului Vâlcea;

Considerând că, pentru a condamna pe recurent, instanța de fond constată că injuriile adresate în teatru d-lui G. Stoianovici, primul-procuror al tribunalului Vâlcea, au avut loc când se găsea la teatru în exercițiul funcțiunei sale, de oare ce este vorba de un local public unde prezența sa este reclamată imperios pentru a fi în măsură să censureze la nevoie spectacolul și

pentru a veghea la menținerea ordinii, în care scop primul-procuror are rezervat și un loc al său;

Considerând că, aceste considerațiuni ale instanței de fond nu sunt de natură ca să determine că primul-procuror când se găsește întrun local public este totdeauna în exercițiul funcțiunii sale. Intr'adevăr, după art. 13,14 și 21 proc. penală, procurorul tribunalului este însărcinat cu descoperirea și urmărirea tuturor delictelor și crimelor care sunt de competența tribunalelor lor;

Că, prin urmare, atribuțiunile lui fiind relative la poliția judiciară, cealaltă poliție administrativă se exercită de agenții administrativi sub autoritatea prefectului de județ, afară de București și Iași după cum prevede art. 2, 3, și 4. din legea pentru organizarea poliției generale a statului;

Că, în deosebi, pentru poliție spectacolelor art. 57 din legea pentru organizarea comunelor urbane prevede că acea poliție aparține primarului orașului care poate opri în împrejurări grave orice reprezentațiune pentru a asigura paza liniștei și a moralității publice, dispoziție prescrisă și în art. 15 din legea teatrelor după care autoritățile administrative vor fi datoare să împiedece ori ce spectacol după cererea primarilor;

Că, prin urmare, procurorul tribunalului nu are a cenzura spectacolele nici a asigura paza liniștei și a moralității așa că nu se găsește în exercițiul funcțiunii sale într'un teatru când asistă la reprezentații;

Că așa fiind, numai cu violarea citatelor texte de lege tribunalul a decis că reclamantul se găsea în exercițiul funcțiunii sale și dar motivul de casare este întemeiat.

Pentru aceste motive, și fără a mai discuta motivul al II de casare, casează.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI

SECȚIUNEA III

Audiența dela 9 Ianuarie 1913

Președința d-lui D. G. Maxim, consilier

Lina Dumitru cu soțul Dumitru Petre

ABSENȚĂ. — PUBLICAȚIE. — FORMALITATE SUBSTANTIALĂ. — ART. 104 COD. CIVIL.

Publicația cerută de art. 104 din codul civil constituie o formalitate substanțială și deci o nulitate virtuală de procedură, care nu are nevoie să fie expres prevăzută și care împiedică declararea absenței, ceea ce rezultă atât din termenii imperativi ai citatului articol cât și din natura dispozițiunii legii, care cuprinde în sine cerința riguroasă de a se aduce la cunoștința celui dispărut măsura gravă ce urmează a se lua contra lui.

No. 723.— S'a prezentat apelanta, asistată de d-nii avocați I. G. Saita și Atanasiu.

Curtea,

Asupra apelului făcut de Lina Dumitru, prin petiția înregistrată la No. 6236 din 30 Noembrie 1912, în contra sentinței civile, a tribunalului Ilfov secț. I, No. 715 din 7 Noembrie 1912;

Având în vedere că, femeea Elena Dumitru, cu petiția înregistrată la No. 13.555 din 1 Iunie 1911, a cerut tribunalului Ilfov, secția I, ca să declare absența soțului său Dumitru Petre și președintele primind petiția, a ordonat prin rezoluția pusă pe dânsa ca să fie înaintată în copie parchetului, în scopul de a se face cercetări spre a se stabili dispariția soțului reclamantei, precum și împrejurările în care el a dispărut;

Având în vedere că, o asemenea cercetare efectuându-se și constatându-se că Dumitru Petre a dispărut dela domiciliul său de mai bine de 18 ani fără a se primi vre-o știre dela dânsul, tribunalul, prin sentința atacată cu apel, a refuzat de a declara absența potrivit dispozițiilor art. 101 și urm. c. civ. pe motiv că hotărârea declarativă de absență conform art. 105 c. civ. neputând fi dată de cât la un an după hotărârea care a ordonat cercetarea, o asemenea hotărâre pregătitoare n'a fost încheiată în speță, conform art. 102 c. civ. și deci nici publicată în *Monitorul Oficial* conform art. 104 c. civ.;

Având în vedere, în ce privește cel dintâi motiv al primei instanțe de respingerea cererei, că nu s'a încheiat de tribunal o hotărâre de ordonarea cercetărilor, nu este întemeiat, de oare-ce în fapt se constată că președintele primind petiția reclamantei Elena Dumitru, a pus rezoluția ca să fie înaintată în copie la parchet spre a se face asemenea cercetări, care s'au și făcut și o atare rezoluție are caracterul unei încheeri a tribunalului în sensul art. 102 c. civ. combinat cu art. 621 și 622 pr. civ. întrucât la epoca când petiționara a adresat cererea, era în vigoare la tribunal instituția judecătorului unic care avea competența de a instrumenta sigur în asemenea chestiuni conform art. 17 din legea organizării judecătorești de la 24 Martie 1909;

Având în vedere că, odată stabilit faptul că încheierea tribunalului cu privire la cercetările prealabile există, urmează a se examina și a se vedea dacă această încheiere preparatoare a fost publicată conform art. 104 c. civ. și în caz contrar, dacă lipsa unei asemenea publicații constituie o împiedicare pentru a se pronunța declararea absenței;

Având în vedere că, din lucrările aflate în dosar rezultă că o atare publicație n'a avut loc, ceea ce se recunoaște și de către reclamanta apelantă Elena Dumitru;

Având în vedere că, publicația cerută de art. 104 c. civ. constituie o formalitate substanțială și deci o nulitate virtuală de procedură care nu are nevoie să fie expres prevăzută și care împiedică declararea absenței și aceasta rezultă atât din termenii imperativi ai citatului text cât și din natura dispozițiunii legii, care cuprinde în sine cerința riguroasă de a se aduce la cunoștința celui dispărut măsura gravă ce urmează să se ia în contră-i;

Că, dar, în lipsa unei asemenea publicații, absența neputându-se declara, apelul cată a fi respins ca nefondat;

Pentru aceste motive, în neunire cu ministerul public, respinge apelul.

Semnați: D. G. Maxim, I. Baștea, Al. Dem. Opreșcu,
Al. Negrescu.

JUDECĂTORIA OCOLULUI V BUCUREȘTI

Audiența dela 22 August 1913

Magistrat-stagiar, V. Rădulescu

I. G. Bărbulescu cu A. Rădulescu

INCHIRIERE. — TACITĂ RECONDUCTIE. — PROPRIETAR. — INTENȚIA DE A NU FORMA UN CONTRACT NOU. — MANIFESTARE. — ART. 1452 COD. CIVIL.

INCHIRIERE. — TACITĂ RECONDUCTIE. — EVACUARE. — HOTĂRIRE. — NEEEXECUTARE. — DACĂ CONSTITUE O TACITĂ RECONDUCTIE. — ART. 1452 COD. CIVIL.

1° Din moment ce un proprietar și-a manifestat, fie înainte de expirarea contractului, fie în urma expirării lui, intenția de a nu formă un nou contract, tacita reconducțiune nu mai poate avea loc, întrucât nu se poate prezumă locatorului intenția de a formă un nou contract atunci când el a manifestat a voință contrarie.

2° Faptul unui proprietar de a nu execută imediat hotărîrea prin care a obținut evacuarea imobilului de către locatar, nu constituie o tacită relocațiune, întrucât nicăeri legea nu prevede un termen anumit înăuntrul căruia să aibă drept locatorul a-și execută titlul obținut și intenția lui de a nu formă un contract nou rezultând cu suficiență din însăș acțiunea de evacuare ce a intentat contra locatarului.

No. 1452. — Respinsă, ca neîntemeiată, contestațiunea prin care I. G. Bărbulescu cere anularea urmăririi încuviințată pe baza cărței de judecată cu No. 587 din 1912,

S'au ascultat: d-l avocat Popescu-Cobuz, din partea contestatorului; d-l avocat Triandafil, din partea creditorului urmăritor.

Judecata,

Asupra contestației de față, prin care contestatorul Ion G. Bărbulescu cere anularea urmăririi încuviințată pe baza cărței de judecată cu No. 587 din 1912 întrucât proprietarul neexecutând această carte de judecată în ceea ce privește evacuarea imobilului închiriat la 23 Aprilie 1912, nu mai poate astăzi să facă urmărire, întrucât s'a operat o tacită relocațiune.

Având în vedere că, în fapt, se constată următoarele: la 4 Aprilie 1912, reclamantul A. Rădulescu intentă acțiune contra lui Ion G. Bărbulescu, contestatorul de astăzi, cerând ca să fie obligat la plata sumei de lei 100, ca rest din chirie, precum și la rezilierea contractului de închiriere pe ziua de 23 Aprilie 1912.

La 11 Aprilie 1912, de către judecatorie prin cartea de judecată cu No. 587, pronunțată în camera de consiliu conform legii proprietarilor, se admite acțiunea și se declară reziliat contractul de închiriere pe ziua de 23 Aprilie 1912 ordonându-se în acelaș timp și evacuarea pe acea zi.

În urma obținerii acestui titlu, reclamantul A. Rădulescu, prin petiția înregistrată la No. 1050 din 1912 cere executarea acestei cărți de judecată și, prin adresa noastră cu No. 6712 din 1912, această judecatorie scrie comisarului respectiv ca la stăruința părții să procedă la executare.

Reclamantul însă nu stăruie în efectuarea evacuării, și numai în urmă stăruie în executare, și cu petiția înregistrată la No. 18670 din 1912 cere din nou a se scrie comisarului respectiv să procedă la evacuarea imobilului.

Față de această cerere de executare a reclamantului, contestatorul Ion G. Bărbulescu face contestația de față, susținând că, din moment ce reclamantul nu a executat această carte de judecată timp de 4 luni, nu o mai poate execută astăzi întrucât s'a operat o tacită relocațiune;

Având în vedere că, potrivit art 1452 c. civ. pentru ca să existe o relocațiune, trebuie ca la finele unui contract locatarul să fie lăsat în posesia imobilului închiriat;

Considerând că, dacă proprietarul și-a manifestat fie înainte de încetarea contractului, fie în urma încetării lui, intenția de a nu formă un contract nou, tacita relocațiune nu va putea avea loc, întrucât nu se poate prezumă locatorului intenția de a face un nou contract, atunci când el a manifestat o voință contrarie;

Având în vedere că, în speță, se constată că, încă înainte de expirarea termenului de închiriere, proprietarul a făcut acțiune în justiție, cerând ca judecata să constate reziliat contractul de închiriere, ceea ce a și obținut;

Că, astfel fiind, nu se mai poate atribui proprietarului A. Rădulescu intenția de a voi să formeze un nou contract, din moment ce el și-a exprimat prin chemarea în judecată a locatarului voința de a nu formă un nou contract;

Considerând că, din împrejurarea că locatorul nu și-a executat numai decât cartea de judecată obținută, nu rezultă că între el și locatar a intervenit o tacită relocațiune, întrucât nicăeri legea nu prevede un termen anumit înăuntru căruia să aibă drept proprietarul să-și execute titlul obținut;

Că, ast-fel fiind, întrucât în speță nu-i se poate atribui proprietarului intenția de a forma un nou contract, întrucât și-a manifestat în mod expres o voință contrarie, contestatorul nu mai poate invocă în favoarea sa tacita relocațiune, care nu s'a putut operă numai prin faptul că locatorul nu și-a executat imediat titlul obținut contra sa și prin urmare contestația de față urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

Magistrat-stagiar, V. Rădulescu.

Observație.— Cartea de judecată a judecăt. ocol. V din București, ce publicăm astăzi, este relativă la tacita relocație sau reconducție ¹⁾.

Există tacită relocație sau reconducție decâteori, la finele unui contract, fie scris, fie verbal, locatarul sau arendașul rămâne și este lăsat în posesiunea imobilului închiriat sau arendat. In asemenea caz se formează, prin efectul convențiunei tacite a părților, un nou contract pentru un timp nedeterminat, sub aceleași condiții ca și acel vechiu (art. 1437), părțile putând însă să deă congediu una alteia (art. 1438). Zicem că se formează *un nou contract*, pentru că acel vechiu este desființat prin expirarea termenului. In adevăr, contractul de locațiune fiind un contract consensual, nesupus vreunei formalități, se poate formă și se formează în specie prin consimțământul tacit *al ambelor părți*, iar nu numai prin voința locatarului, după cum din eroare a declarat Treilhard înaintea Consiliului de Stat. «Tacita relocație, zice Pothier ²⁾, nu este contractul anterior care continuă, ci un nou contract, format printr'o nouă convenție tacită a părților, care se substitue celui vechiu ³⁾.

Din acest principiu decurg mai multe consecințe foarte importante, asupra cărora nu ne putem întinde aci ⁴⁾.

Imprejurarea din care art. 1437 face să rezulte tacita relocație este lăsarea imobilului, în urma expirării contractului, în posesiunea locatarului sau arendașului. Chestiunea de a se ști cât timp locatarul sau arendașul, trebuie, în urma expirării contractului, să păstreze posesiunea imobilului, pentru ca tacită relocație să aibă loc, este o chestie de fapt, lăsată la suverana apreciere a instanțelor de fond ⁵⁾.

In speța judecată prin sentința ce adnotăm, proprietarul manifestase intenția de a nu formă un nou contract. Prin urmare, cu drept cuvânt s'a decis că tacita relocație n'a putut să se formeze.

Și fiindcă vorbim de tacita relocație, vom menționă o decizie recentă a Curței de casație (24 Iunie 1909), care face o bună și sănătoasă aplicare a principiilor de drept în această materie.

Inalta Curte pune, în adevăr, în principiu că, conform art. 1464 din codul civil, dacă după expirarea încheerii sau arendărei, locatarul sau arendașul continuă a fi lăsat în posesiunea imobilului închiriat sau arendat, atunci se formează un nou contract de închiriere sau arendare, și dacă este vorba de arendare, acea arendare se consideră făcută pentru tot timpul necesar ca arendașul să culeagă fructele pământului arendat. Dacă este vorba de o casă sau de un apartament, tacita relocație este presupusă făcută pentru timpul fixat de obiceiurile locului (art. 1452) ⁶⁾. Prin urmare, vechiul contract continuă a-și produce toate efectele sale în privința condițiilor cuprinse într'ansul, afară de acea relativă la termen. Și Curtea adaogă, cu drept cuvânt, că această soluție trebuie să fie admisă și atunci când arendarea s'a sfârșit prin rezilierea contractului, căci nu este nici o rațiune de a se distinge între acest caz și acela când arendarea s'a sfârșit prin expirarea termenului ⁷⁾.

D. ALEXANDRESCO

4) Vezi asupra acestor consecințe, tom. IX al Coment. noastre, p. 189.

5) Vezi autoritățile cităte în tom. IX al Coment. noastre, p. 190, nota 1.

6) Vezi tom. IX al Coment. noastre, p. 191.

7) Bult. Cas. 1909, p. 774, 775 și *Cr. judiciar* din 1909, No. 69, p. 554 urm.

1) Vezi asupra tacitei relocații sau reconducții, L. 13 § 11, Dig., *Locati conducti*, 19, 2; Pothier, *Contrat de louage*, IV, 342 urm., pg. 119 urm. (ed. Bugnet); art. 1494 C. Calimach (1114 C. austriac); art. 24, partea III, capit. 4 C. Caragea, etc.

2) Pothier, *Contrat de louage*, IV, 342.

3) Cpr. art. 1437 și 1464 C. civil actual.

JURISPRUDENȚA STRĂINĂ

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE din AUSTRIA

— 15 Aprilie 1911 —

STRĂIN. — AUSTRIAC. — IMPRUMUT CONTRACTAT ÎN FRANȚA. — ACT SUB SEMNĂTURĂ PRIVATĂ — NENUMĂRAREA BANILOR. — DOVADĂ. — LEGEA AUSTRIACĂ. — PROBA CU MARTORI. — ART. 1341 COD. CIV. FR. (ART. 1191 COD. CIV. ROMÂN).

Articolul 1341 c. civ. fr., după care nu se va primi niciodată o dovadă cu martori în contra sau peste ceea ce cuprinde actul, constituie o regulă de procedură care nu poate să prevaleze, în Austria, contra dispozițiilor contrare ale ordonanței de procedură civilă austriacă.

Prin urmare, debitorul urmărit în Austria pentru plata unui împrumut contractat în Franța cu act sub semnătură privată poate, deși art. 1341 c. civ. exclude proba cu martori, să ridice, conform legii austriace, excepția *non numeratae pecuniae*, și să dovedească prin orice mijloace, martori, cercetări, verificare de înscrisuri, că obligația lui nu are cauză, suma a cărei restituire i se cere ne fiindu-i numărată.

(*Pand. périod.* 1912, 4. 28).

Observațiune. — Hotărârea rezumată mai sus este interesantă, fiindcă soluția ce consacră e contrară aceleia ce a prevalat în doctrina și jurisprudența franceză. În adevăr, se admite în general, în Franța, că, pentru a ști dacă o probă este sau nu admisibilă, trebuie a consulta legea țării unde s'a savârșit faptul ce este a se proba, iar nu legea țării unde s'a intentat procesul (V. Cas. fr. 14 juin 1899, S. și P. 1900. 1. 225 și nota d-lui Pillet; Cas. fr. 1905 (sol. implic.) S. și P. 1907. 1. 393 și nota d-lui Naquet). Autorii au susținut însă, în Franța, opiniunea după care admisibilitatea probei depinde de *lex fori*, pentru motivul că judecătorii nu pot să caute convințiunea lor decât în elementele autorizate de legile țării lor. V. Beauchet, *Du conflit des lois françaises et étrangères en mat. de preuve testimoniale* (*Journ. du dr. intern. privé*, 1892, p. 359 et s.); D. Alexandresco, *Coment. dr. civ. rom.*, t. VII, p. 303, text și note.

S. R.

BULETINUL PUBLICAȚIUNILOR JUDICIARE

Tribunalul Ilfov, secția comercială

Ordonanța No. 464. — 23 Ianuarie 1913.

Noi, primul-președinte al tribunalului Ilfov, Având în vedere petiția înregistrată la No. 3293 din 1913, prin care d-l Paul Pigeard cere a se constata derderea unei cambii de 500 lei;

Având în vedere că, conform art. 354 și urm. cod. com., după care proprietarul unei cambii perdute sau sustrasă poate cere tribunalului a se constata sustragerea sau perderea ei și a o declara nulă în urmă în mâinile orcu i s'ar afla;

Având în vedere că petiționarul justifică pe deplin proprietatea acelei cambii și dar cererea ce face este admisibilă.

Pentru aceste motive,

Ordonăm ca oricine posedă o cambie în valoare de 500 lei, semnată la 28 Februarie 1912 de d-l S. Silberstein, din Odobesti, județul Putna, în ordinul Paul Pigeard, și cu scadența la 28 Martie 1912, să o prezinte la tribunal în termen de 40 de zile dela data publicării în *Monitorul Oficial* a prezentei ordonanțe, cunoscând că la neurmărire se va declara nulă și fără tărie în mâinile orcu i s'ar afla.

Prezenta ordonanță se va publica în *Monitorul Oficial* și ziarul *Dreptul*, și se va afișa în sala tribunalului, Bursei și Primăriei Capitalei.

p. Prim-președinte, N. STERIADE.

Grefier, St. C. Iordănescu.

Publicăm mai jos telegrama pe care a trimis-o d-l Decan al Baroului de Ilfov d-lui Poincaré, cu ocazia alegerii acestuia ca președinte al Republicii franceze, și răspunsul d-lui Poincaré :

Le 5/18 Janvier 1913

Monsieur Poincaré, président de la République

Paris

J'ai l'honneur de vous présenter mes félicitations pour votre élection comme président de la République, en faisant tous mes voeux pour la prospérité de la France et pour votre bonheur.

MICHEL ANTONESCO

Bâtonnier des avocats de Bucarest

Vice-président de la Chambre

Le 20 Janvier 1913

Monsieur Antonesco

Bâtonnier des avocats de Bucarest, vice-président de la Chambre

Bucarest

Vivement sensible à vos félicitations vous adresse mes très sincères remerciements.

POINCARÉ